

BÖLÜM IV

ADLI BİLİŞİM TEMEL KAVRAMLARI

ADLI BİLİŞİM-GİRİŞ

Adli Bilişim, dijital cihazlar üzerinde gerçekleően suçların adli delil olarak kullanılabilmesi için yasal prosedürleri takip eden bir disiplindir. Bu disiplin, dijital verilerin toplanması, analiz edilmesi ve sunulması konularında uzmanlaőmıőtır. Adli Bilişim uzmanları, özel yazılım ve donanımlar kullanarak dijital verileri toplar, analiz eder ve suçların iőlenmesiyle ilgili kanıtları sağlarlar.

ADLI BİLİŞİM-GİRİŞ

Adli Bilişim, sadece adli süreçlerde değil, aynı zamanda dijital güvenlik konularında da önemli bir rol oynamaktadır. Dijital verilerin güvenliği ve bütünlüğünün korunması, kurumlar arasında veya kiŐiler arasında büyük bir öneme sahiptir .

Özellikle suç iŐleme yöntemleri ve delil toplama teknikleri ise giderek karmaŐık hale gelmektedir. Bu nedenle, Adli Bilişim gibi disiplinlerin önemi de artmaktadır.

ADLI BİLİŞİM-GİRİŞ

Adli Bilişim, suç soruşturması sırasında dijital verilerin nasıl toplanacağı, saklanacağı, analiz edileceği ve sunulacağı ile ilgili yöntemler geliştirir. Bu yöntemler, sadece suçlu bulunmasına değil, aynı zamanda masumiyetin de kanıtlanmasına yardımcı olur. Ancak bu noktada birtakım zorluklarla da karşı karşıya kalınabilmektedir. Örneğin, dijital verilerin değiştirilmesi veya silinmesi gibi müdahaleler, doğru sonuçlara ulaşmayı zorlaştırabilmektedir.

ADLI BİLİŞİM-GİRİŞ

Adli Bilişim, çeşitli bilgi teknolojilerinin kullanımını da içerir. Bu teknolojiler arasında bilgisayar korsanlığı, veri kurtarma, veri analizi ve dijital imza gibi alanlar yer alır. Bilgisayar korsanlığı, bir bilgisayar veya ağa izinsiz olarak erişmek veya bunları yönetmek için kullanılan bir yöntemdir. Veri kurtarma, hasarlı veya silinmiş dijital verilerin kurtarılmasına yardımcı olur. Veri analizi, dijital verilerin incelenmesi ve sonuçların çıkarılması için bir yöntemdir. Dijital imza ise, dijital verilerin doğruluğunu ve bütünlüğünü garanti etmek için kullanılır.

1. Elektronik Deliller:

- ▶ Elektronik deliller, dijital ortamda bulunan her türlü veriyi ifade eder. Bu, bilgisayar dosyaları, e-postalar, metin mesajları, ses kayıtları, video dosyaları, sosyal medya mesajları, GPS verileri ve daha fazlasını içerir.
- ▶ Bu deliller, suçlu tespiti, suçun nasıl işlediğinin anlaşılması ve mahkeme süreçlerinde kullanılmak üzere toplanır.
- ▶ Elektronik deliller, dijital cihazlardan (bilgisayarlar, cep telefonları, tabletler) veya dijital medya depolama cihazlarından (USB sürücüler, sabit diskler) elde edilebilir.

2. Veri Toplama:

- ▶ Adli bilişim uzmanları, dijital cihazlardan veri toplarlar. Bu, delillerin elde edilmesi sürecidir.
- ▶ Veri toplama, dijital cihazların imajlarının alınması, dosya ve klasörlerin incelenmesi, yazılım ve donanım araçları kullanarak verilerin kurtarılması gibi işlemleri içerir.
- ▶ Bu süreç sırasında, delillerin bütünlüğünün ve güvenilirliğinin korunması çok önemlidir.

3. Veri İnceleme:

- ▶ Elde edilen verilerin analizi, adli bilişim sürecinin kilit bir aşamasıdır.
- ▶ Veri inceleme, verilerin kategorize edilmesi, araştırılması ve analiz edilmesi sürecini içerir.
- ▶ Bu aşamada, suçun detayları, ilişkiler ve olayların kronolojisi anlaşılabilir hale getirilir.

4. Zincir-i Delil:

- ▶ Zincir-i delil, delillerin toplandığı andan itibaren nasıl korunduğunu ve işlendiğini belgeleyen bir sũreçtir.
- ▶ Bu sũreç, delillerin gũvenilirliđini ve bũtœnlœđœnũ korumak amacıyla titiz bir Şekilde uygulanır.
- ▶ Delillerin nasıl elde edildiği ve nasıl muhafaza edildiği, mahkeme sũrecinde delillerin kabul edilmesi için önemlidir.

5. Sanal Suçlar:

- ▶ Sanal suçlar, dijital ortamda işlenen suçları ifade eder.
- ▶ Örnekler: siber saldırılar (veri ihlalleri, fidye yazılımı), kimlik hırsızlığı, çevrimiçi dolandırıcılık, siber zorbalık.
- ▶ Adli bilişim uzmanları, bu tür suçların soruşturulmasında ve suçluların tespitinde önemli bir rol oynarlar.

6. Mahkeme Süreci:

- ▶ Adli bilişim uzmanları, mahkeme sürecinin bir parçası olarak bilgi ve bulguları sunarlar.
- ▶ Deliller, mahkeme sürecinde savunma ve savcılık tarafından incelenir ve mahkeme tarafından kabul edilirse, suçlu veya masumun tespitine yardımcı olabilir.
- ▶ Uzmanların mahkemede delilleri etkili bir şekilde sunabilmesi ve açıklayabilmesi önemlidir.

7. Kanun ve Yönetmelikler:

- ▶ Adli bilişim, gizlilik, veri koruma ve mahkeme kuralları gibi bir dizi kanun ve yönetmelikle düzenlenir.
- ▶ Bu kanunlar, adli bilişim uzmanlarının verilere nasıl erişebileceğini, nasıl kullanabileceğini ve mahkemede nasıl sunabileceğini belirler.
- ▶ Uzmanlar, bu kanun ve yönetmeliklere sıkı bir şekilde uymak zorundadır çünkü bunlar yargılama süreçlerinin adil ve yasal olmasını sağlar.

8. Adli Bilişim Araçları:

- ▶ Adli bilişim uzmanları, dijital delilleri toplamak, analiz etmek ve sunmak için özel araçlar kullanırlar.
- ▶ Bu araçlar, veri kurtarma yazılımları, dijital inceleme yazılımları, veri analizi araçları, yazılım tabanlı ve donanım tabanlı cihazlar gibi çeşitli biçimlerde olabilir.
- ▶ Bu araçlar, delillerin etkili bir şekilde işlenmesini ve sunulmasını sağlar.

9. Dijital Delil Yönetimi:

- ▶ Delillerin doğru bir şekilde etiketlenmesi, saklanması ve belgelenmesi gerekmektedir.
- ▶ Bu, delillerin güvenilirliğini ve mahkemede kabul edilme olasılığını artırır.
- ▶ Dijital delil yönetimi, delillerin bütünlüğünü korumak ve zincir-i delili sağlamak için önemlidir.

10. Eğitim ve Sertifikasyon:

- ▶ Adli bilişim uzmanları, bu alanda eğitim almış ve sertifikalandırılmış profesyonellerdir.
- ▶ Eğitim, uzmanların dijital delil toplama ve analiz etme becerilerini geliştirmelerine yardımcı olur.
- ▶ Sertifikasyonlar, uzmanların yeterliliklerini kanıtlar ve bu alanda çalışma yetkisine sahip olduklarını gösterir.

11. Gelecekteki Trendler:

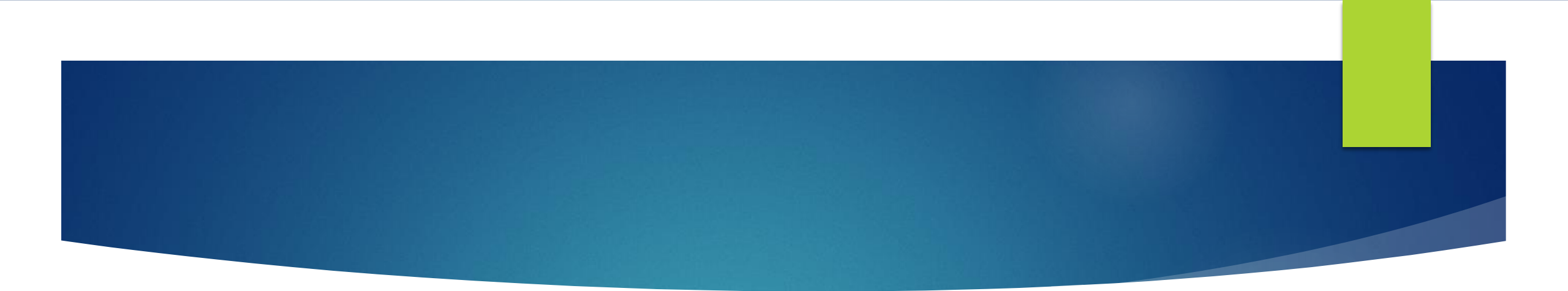
- ▶ Adli bilişim sürekli gelişen bir alandır ve teknolojik gelişmelerle birlikte değişmektedir.
- ▶ Gelecekte, daha fazla veri türü (örneğin, nesnelerin interneti verileri), yapay zeka kullanımı ve siber güvenlik zorlukları gibi yeni trendlerin ortaya çıkması beklenmektedir.
- ▶ Bu nedenle, adli bilişim uzmanları, gelişmeleri takip etmeli ve yeni teknikleri öğrenmeye hazır olmalıdır.

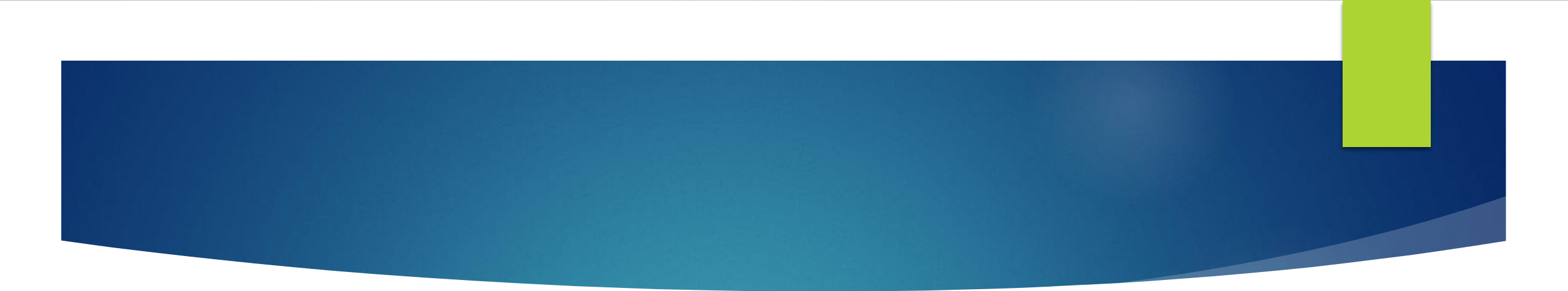

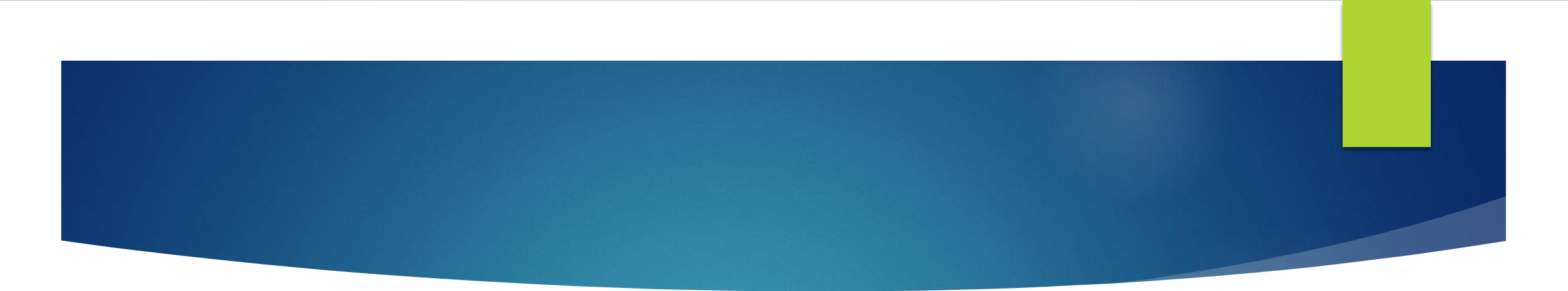
ADLI BİLİŞİM UZMANI NASIL OLUNUR

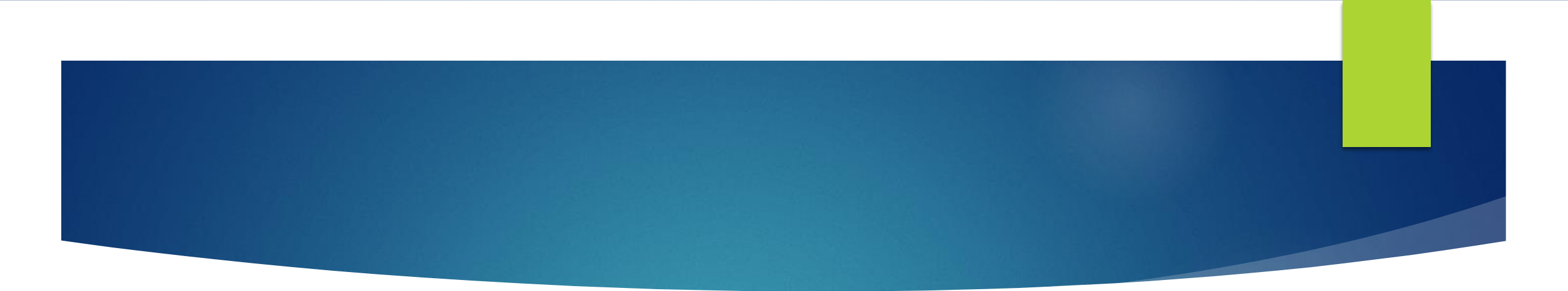
Adli bilişim uzmanı olmak için izlenmesi gereken adımlar şunlar olabilir:

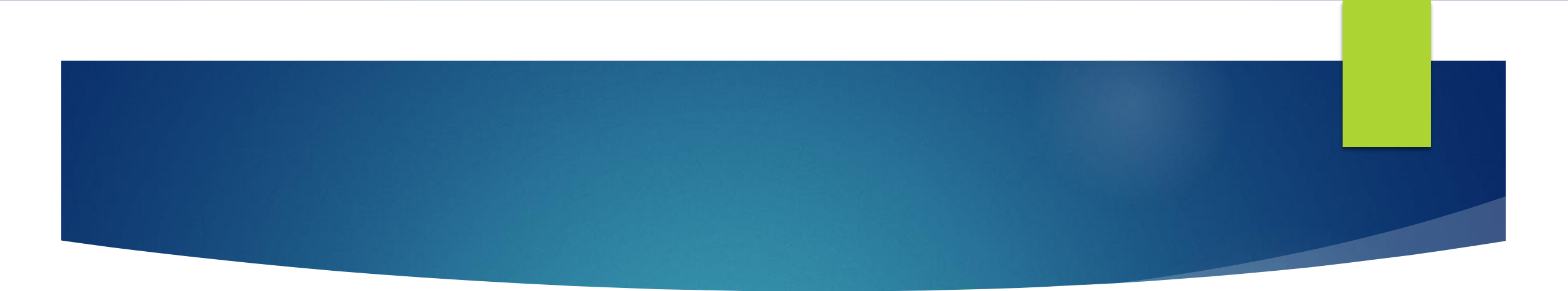
- Eğitim: Adli bilişim uzmanı olabilmek için bir üniversite derecesine sahip olmanız gerekebilir. Bu alandaki en yaygın dereceler bilgisayar bilimi, bilişim güvenliği veya dijital forenziktir. Bu derecelerin yanı sıra, hukuk fakültesi veya ilgili bir hukuk alanında eğitim almış olanlar da adli bilişim uzmanı olabilirler.

-
- **Deneyim Kazanma:** Eğitiminizin yanı sıra, adli bilişim alanında deneyim kazanmanız da önemlidir. Bu deneyim, stajlar, gönüllü çalışmalar veya ilgili iş deneyimi yoluyla elde edilebilir. Adli bilişim uzmanları, pratik becerilerini ve bilgiyi sahada uygulama fırsatlarına ihtiyaç duyarlar.

-
- Sertifikasyon: Bazı adli bilişim uzmanları, bu alandaki yeteneklerini ve uzmanlıklarını belgelemek amacıyla sertifikasyon programlarına katılabilirler. Örneğin, Certified Information Systems Security Professional (CISSP) veya Certified Computer Examiner (CCE) gibi sertifikasyonlar bu alanda saygın olanlardır.

-
- ▶ **Hukuk Bilgisi:** Adli bilişim uzmanlarının, hukuki süreçleri anlamaları ve dijital kanıtların yasal gereksinimlere uygun olarak toplanması ve sunulması konusunda bilgi sahibi olmaları önemlidir. Bu nedenle, hukuk alanında eğitim veya hukuk bilgisi kazanmak da faydalı olabilir.

-
- Sertifikasyon: Bazı adli bilişim uzmanları, bu alandaki yeteneklerini ve uzmanlıklarını belgelemek amacıyla sertifikasyon programlarına katılabilirler. Örneğin, Certified Information Systems Security Professional (CISSP) veya Certified Computer Examiner (CCE) gibi sertifikasyonlar bu alanda saygın olanlardır.

-
- Teknik Beceriler: Adli bilişim uzmanları, dijital kanıtları toplamak, analiz etmek ve korumak için teknik becerilere sahip olmalıdırlar. Bu, veri kurtarma, dijital cihazların incelemesi, veri analizi ve bilgisayar güvenliği konularını içerir.

- ▶ İş İlanları ve İş Başvuruları: Adli bilişim uzmanı pozisyonları, hükümet kurumları, polis departmanları, özel güvenlik şirketleri, hukuk firmaları ve büyük şirketler gibi çeşitli kuruluşlarda bulunabilir. İş ilanlarına göz atın ve ilgili pozisyonlara başvurun.
- ▶ Sürekli Eğitim: Adli bilişim alanı hızla değişen bir alandır. Bu nedenle, uzmanlar bilgi ve becerilerini güncel tutmak için sürekli eğitim ve profesyonel gelişim fırsatlarına katılmalıdırlar.

